NORAKSTS
Lieta Nr.A42461907
Nr.A0488-09/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 18.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Ābele,

piedaloties pieteicējam *H.P.* un atbildētāju Latvijas Republiku pārstāvošās iestādes – Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvades – pilnvarotajai pārstāvei Irinai Līcei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *H.P.*, personas kods */dzēsts personas kods/*, pieteikuma par Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvades 2007.gada 2.marta lēmuma Nr.436 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk – RP GPP KPP) 2007.gada 2.marta lēmumu Nr.436 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts RP GPP KPP Patruļpolicijas vienības 2007.gada 22.janvāra lēmums Nr.050/PB320775, ar kuru *H.P.* uzlikts naudas sods Ls 40 apmērā saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{28}panta otro daļu.

Lēmumā konstatēts, ka 2007.gada 22.janvārī tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.050/PB320775 par to, ka *H.P.* 2007.gada 22.janvārī, plkst. 15:41, Rīgā vadīja transportlīdzekli BMW 730, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/* (turpmāk – a/m BMW), pa Krustpils ielu no Sila ielas puses Šķirotavas ielas virzienā un veica apdzīšanas manevru, neievērojot 319.ceļa zīmes „Apdzīt aizliegts" prasības.

[2] 2007.gada 22.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *H.P.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] 2007.gada 22.janvārī plkst.15:40 pieteicējs vadīja a/m BMW Rīgā pa Krustpils ielu no Sila ielas puses virzienā uz Šķirotavas ielu. Ņemot vērā tā brīža satiksmes situāciju (garš, taisns ielas posms ar atļauto maksimālo braukšanas ātrumu 70 km/h), pieteicējs brauca pa šo posmu pa pretējo (kreiso) ielas pusi, jo veica vairāku lielgabarīta kravas automobiļu, kas kustējās krietni lēnāk par atļauto maksimālo braukšanas ātrumu, apdzīšanas manevru. Vēl viena vieglā automašīna, kas brauca pieteicēja priekšpusē, veica šādu apdzīšanu. Veicot minēto apdzīšanas manevru, pieteicējs nepamanīja (un nevarēja pamanīt, jo tā bija aizsegta ar vairākiem lielgabarīta kravas automobiļiem) Krustpils ielas labajā malā ceļa zīmi Nr.319 „Apdzīt aizliegts".

[2.2] Ņemot vērā, ka šo ceļa posmu (Krustpils ielu) pieteicējs nepārzina, jo nebrauc pa to ikdienā, līdz ar to nevarēja paredzēt, ka šajā vietā ir ceļa zīme Nr.319 „Apdzīt aizliegts". Tāpat arī pa priekšu braucošā automašīna, kas veica identisku apdzīšanas manevru, nedeva pieteicējam pamatu domāt, ka šajā Krustpils ielas posmā varētu būt apdzīšanas manevra liegums.

[2.3] Pieteicējs, atsaucoties uz Konvencijas par ceļa zīmēm un signāliem 6.panta pirmo daļu, norāda, ka atbilstoši tiesiskās noteiktības principam ceļa zīmēm ir jābūt izvietotām tā, lai ceļu satiksmes dalībnieki tās uztvertu un nepārprastu.

[2.4] Vietējie apstākļi ir tādi, ka vadītāji, kam ceļa zīme Nr.319 "Apdzīt aizliegts" ir paredzēta, varētu to nepamanīt, līdz ar to tai ir jābūt iekārtotai brauktuves pretējā pusē.

[2.5] Administratīvā pārkāpuma protokolā nav izvērtēts, ar kādu ātrumu brauca iepriekš minētā kravas automobiļu kolonna. Šī kolonna brauca lēnāk par Ceļu satiksmes noteikumu 282.19.apakšpunktā norādīto atļauto braukšanas ātrumu, mazāku par 30 km/h.

[2.6] Lēmumā un protokolā nav norādīti un izvērtēti atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, nav novērtēts, vai vispār izdarīts administratīvais pārkāpums.

[3] Atbildētāju pārstāvošā iestāde rakstveida paskaidrojumā tiesai prasību neatzīst, uzskata pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz pieteikumā tiesai norādītajiem apstākļiem, papildus norādot, ka 319.ceļa zīme atradās tikai ceļa labajā pusē. Marķējums uz ceļa bija tāds, kurš neaizliedza apdzīšanas manevru, t.i., marķējuma vispār nebija. Pieteicējs nezina, ar kādu ātrumu brauca lielgabarīta transportlīdzekļi, taču tie kustējās ievērojami lēnāk, t.i., lēnāk par 30 km/h, apmēram 10-20 km/h, turklāt lielā kolonnā. Ceļa posms bija pārredzams apmēram 500 m garumā, brauca vismaz trīs smagās automašīnas, fūres. Pieteicējs brauca ar ātrumu 60-70 km/h. Pieteicējs nepārsniedza atļauto 70 km/h. Apdzīšanas manevru pieteicējs uzsāka apmēram 100m pirms zīmes "Apdzīt aizliegts", bet manevru pabeidza jau pēc zīmes. Tiesai iesniegtās fotogrāfijas uzņēma, stāvot ceļa kreisajā pusē. Ja mašīnas kustas ar ātrumu mazāku par 30 km/h, tad rodas vēlme tās apdzīt. Tad, kad apdzen, tad uzmanība ir pievērsta ceļa kreisajai pusei, mašīna ir pavirzīta pa kreisi.

[5] Tiesas sēdē atbildētāju pārstāvošās iestādes pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītajiem apstākļiem.

[6] Tiesas sēdē, nopratināts kā liecinieks, *A.T.* liecināja, ka notikuma brīdī bija policijas jaunākais inspektors, konkrēto gadījumu neatceras, taču, ja brauc no Sila ielas puses uz Šķirotavas ielas pusi, virzienā no Rīgas centra, atrodas zīme "Apdzīt aizliegts".

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, liecinieka liecību un izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[8] Tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[8.1] 2007.gada 22.janvārī tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un lēmums Nr.050/PB320775 (lietas lapa 23-24), kurā konstatēts, ka 2007.gada 22.janvārī plkst.15:41 vadītājs *H.P.* vadīja a/m BMW pa Krustpils ielu no Sila ielas puses Šķirotavas ielas virzienā un veica apdzīšanas manevru, neievērojot 319.ceļa zīmes ,,Apdzīt aizliegts" prasības, ar ko pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu 282.19.punktu.

Atbildība par šo pārkāpumu paredzēta LAPK 149.^{28}otrajā daļā. Ar Lēmumu pieteicējam uzlikts naudas sods Ls 40 apmērā.

Pieteicējs protokolā paskaidrojis, ka vieta, kur ir uzstādīta minētā ceļa zīme ,,Apdzīt aizliegts", nebija redzama, jo to aizšķērsoja lielgabarīta kravas auto, vairāki viens aiz otra. Apdzīšanas manevru veica arī citi auto, no kuriem apturēts tika tikai pieteicējs. Apdzīts tika kravas auto, aiz kura zīme nebija redzama. Pārkāpums netika veikts tīšuprāt.

Policijas darbinieks protokolā paskaidrojis, ka vadītājs veica apdzīšanu starp ēkām, kas pieder SIA "Jauda" un "Remus" labu attālumu aiz zīmes. Līdz tam brauca viens aiz otra.

[8.2] Ar RP GPP 2007.gada 19.februāra lēmumu (lietas lapa 22) administratīvā pārkāpuma lietā Nr.050/PB320775 tika apturēta lēmuma izpilde sakarā ar iesniegto sūdzību.

[8.3] 2007.gada 22.februārī ziņojumā RP GPP KPP jaunākais inspektors (lietas lapa 25) *A.T.* norāda, ka 2007.gada 22.janvārī, atrodoties postenī uz Krustpils ielas, plkst.15:41 ievēroja a/m BMW, kura pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu 282.19punktu. Pārkāpums bija acīm redzams un nepārprotams. Pārkāpuma fiksēšanas brīdī nekādu šķēršļu to fiksēt precīzi nebija. Automašīna tika apturēta, tās vadītājs - *H.P.*. Pārkāpumu vadītājs uzsāka, veica starp ēkām SIA ,,Jauda" un ,,Remus", līdz tam pieteicējs brauca, kā visi viens aiz otra normālā ātrumā.

[8.4] 2007.gada 2.martā tiek pieņemts Lēmums (lietas lapa 26-28).

[9] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs 2007.gada 22.janvārī plkst.15:41 vadīja a/m BMW pa Krustpils ielu no Sila ielas puses Šķirotavas ielas virzienā un veica apdzīšanas manevru vietā, kas atradās 319.ceļa zīmes „Apdzīt aizliegts" darbības zonā.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs pārkāpa 319.ceļa zīmes prasības, t.i., par to, vai Lēmums ir tiesisks.

[10] Lēmums, kas pieteicējam ir nelabvēlīgs administratīvs akts, ir pamatots ar Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 282.19.punktu, kas noteic, ka 319.zīme „Apdzīt aizliegts". Aizliegts apdzīt jebkurus transportlīdzekļus, izņemot atsevišķi braucošos transportlīdzekļus un to sastāvus, kuri brauc ar ātrumu, mazāku par 30 km/h.

Atbildība par šo noteikumu pārkāpšanu paredzēta LAPK 149.^{28}panta otrajā daļā, kas noteic, ka par tās prasības neizpildīšanu, kura noteikta ar 301., 319. vai 321.ceļa zīmi, – uzliek naudas sodu velosipēda un mopēda vadītājam piecu latu apmērā, bet cita transportlīdzekļa vadītājam – četrdesmit latu apmērā.

Tātad, lai personu sauktu pie atbildības pēc LAPK 149.2^{8}panta otrās daļas, ir nepieciešams pierādīt, ka transportlīdzekļa vadītājs nav ievērojis 319.zīmes prasības.

[11] Atbilstoši LAPK 243.pantam pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

[12] Tiesas ieskatā ar lietā esošajiem materiāliem ir pierādīts fakts, ka pieteicējs 2007.gada 22.janvārī plkst.15:41 vadīja a/m BMW pa Krustpils ielu no Sila ielas puses Šķirotavas ielas virzienā un veica apdzīšanas manevru, neievērojot 319.ceļa zīmes „Apdzīt aizliegts" prasības, un tādējādi izdarīja administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.^{28}panta otrajā daļā:

[12.1] Administratīvā pārkāpuma protokolā (lietas lapa 23-24) konstatēts, ka 2007.gada 22.janvārī plkst.15:41 vadītājs *H.P.* vadīja a/m BMW pa Krustpils ielu no Sila ielas puses Šķirotavas ielas virzienā un veica apdzīšanas manevru.

[12.2] Šo informāciju 2007.gada 22.februāra dienesta ziņojumā apstiprina RP GPP KPP jaunākais inspektors *A.T.* (lietas lapa 25), norādot, ka 2007.gada 22.janvārī, atrodoties postenī uz Krustpils ielas, plkst.15:41 ievēroja a/m BMW, kura pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu 282.19punktu. Pārkāpums bija acīm redzams un nepārprotams. Pārkāpuma fiksēšanas brīdī nekādu šķēršļu to fiksēt precīzi nebija. Automašīna tika apturēta, tās vadītājs - *H.P.*. Pārkāpumu vadītājs uzsāka, veica starp ēkām SIA „Jauda" un „Remus", līdz tam pieteicējs brauca, kā visi viens aiz otra normālā ātrumā.

[12.3] Turklāt arī tiesas sēdē pieteicējs paskaidroja [4], ka apdzīšanas manevru pieteicējs uzsāka apmēram 100m pirms zīmes "Apdzīt aizliegts", bet manevru pabeidza jau pēc zīmes.

[12.4] Tiesa ņem vērā arī to apstākli, ka administratīvā pārkāpuma protokolā sniegtajā paskaidrojumā pieteicējs nenorāda, ka lielgabarīta kravas automašīnas brauca ar ātrumu, kas mazāks par 30 km/h, bet norāda vienīgi uz to, ka 319.zīme nebija redzama, jo to aizsedza lielgabarīta kravas auto. Tiesas ieskatā jebkurai liecībai un protokolā ierakstītam personas paskaidrojumam, kas nostiprināts uzreiz pēc

notikuma, ir lielāka ticamība, nekā liecībai vai paskaidrojumiem, kas tapuši vēlākā laika posmā.

Tādu paskaidrojumu maiņu par lietas faktiskajiem apstākļiem, proti, par lielgabarīta kravas auto braukšanas ātrumu, tiesa vērtē kā savdabīgu aizstāvības pozīciju, ko pieteicējs izmanto, lai izvairītos no administratīvās atbildības un soda.

[12.5] Savukārt tiesai nav pamata apšaubīt *A.T.* dienesta ziņojumā [8.3] sniegtās ziņas, jo tās apstiprinās ar lietas materiāliem, īpaši ar administratīvā pārkāpuma protokolu [8.1]. Taču, lai gan policijas darbinieka liecības (arī paskaidrojumi un dienesta ziņojumi) nav pašas par sevi uzskatāmas par absolūti ticamām un neapstrīdamām, tiesas ieskatā policijas darbinieka liecinātajam par notikumiem, kas risinājušies, tam pildot savus dienesta pienākumus, ir piešķirama augsta ticamības pakāpe. Lai konstatētu, ka policijas darbinieki ir snieguši nepatiesas liecības, ir nepieciešami pārliecinoši pierādījumi *(skat. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 3.decembra sprieduma lietā Nr.AA 13-05/5 17.1.punktu, 2005.gada 9.decembra sprieduma lietā Nr.666-05/5 15.1punktu)*. Konkrētajā gadījumā tiesas rīcībā nav neviena pierādījuma, kas norādītu uz to, ka policijas darbinieks *A.T.* būtu neobjektīvs vai nekompetents pieteicēja administratīvā pārkāpuma konstatēšanā. Tiesa nekonstatē arī policijas darbinieka iepriekšēju saistību ar pieteicēju un līdz ar to vēlmi pieņemt pieteicējam nelabvēlīgu lēmumu. Tāpat tiesas ieskatā nav iespējams rast skaidrojumu tam, kāpēc policijas darbinieks būtu ieinteresēts apturēt tieši pieteicēja vadīto automašīnu, ja tā nepārkāpa 319.zīmes prasības, sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu un sniegt apzināti nepatiesus dienesta ziņojumus tieši par pieteicēja veikto apdzīšanas manevru 319.ceļa zīmes darbības zonā. Tas, ka tiesas sēdē liecinieks norādīja, ka neatceras konkrēto ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, kas noticis divus gadus atpakaļ, ir vērtējama vienīgi kā godīga atbilde, kas neietekmē pārkāpuma konstatācijas faktu.

Tādējādi tiesa noraida kā nepamatotu pieteicēja iebildumu, ka viņš nepārkāpa 319.zīmes prasības, jo tas lietā neapstiprinās ar citiem pierādījumiem un ir pretrunā ar pārējiem lietas materiāliem.

[13] Tiesa atzīst par pamatotu pieteicēja atsauci uz 1968.gada 8.novembra Konvencijas par ceļa zīmēm un signāliem 6.pantu, kas noteic, ka zīmes jāizvieto tā, lai vadītāji, kam tās ir domātas, varētu tās viegli un savlaicīgi atpazīt. Tām parasti jābūt novietotām kustības virzienam atbilstošajā ceļa pusē; tomēr tās var tikt novietotas vai atkārtotas virs brauktuves. Jebkurai kustības virziena pusē novietotajai zīmei jābūt atkārtotai virs brauktuves vai brauktuves pretējā pusē, ja vietējie apstākļi ir tādi, ka vadītāji, kam tā ir paredzēta, varētu to laikus nepamanīt.

Tomēr konkrētajā gadījumā tiesa nesaskata šīs konvencijas pārkāpumu, jo zīme bija novietota ceļa labajā pusē un, ņemot vērā lietas 5.lapā esošo fotogrāfiju, bija viegli un savlaicīgi atpazīstama. Savukārt lietas 6.lapā esošā fotogrāfija, kur ceļa zīmi aizsedz kravas automašīna, kā tiesas sēdē paskaidroja pieteicējs, ir uzņemta no pretējās ielas puses.

Saskaņā ar CSN 3.punktu transportlīdzekļu braukšana Latvijā ir noteikta pa ceļa labo pusi. CSN 70.punkts noteic, ka pirms jebkura manevra - braukšanas sākšanas, pārkārtošanās, nogriešanās, apgriešanās braukšanai pretējā virzienā, apdzīšanas, transportlīdzekļa apturēšanas u.tml. - transportlīdzekļa vadītājam jāpārliecinās par ceļu satiksmes drošību un par to, vai netiks traucēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, jādod brīdinājuma signāls ar gaismas virzienrādītājiem. Ja gaismas virzienrādītāju nav vai tie nedarbojas, brīdinājuma signāls jādod ar roku atbilstoši manevram.

Tiesas sēdē pieteicējs paskaidroja [4], ka ceļa posms bija pārredzams apmēram 500 m garumā, pieteicējs brauca ar ātrumu 60-70 km/h, apdzīšanas manevru pieteicējs uzsāka apmēram 100m pirms zīmes "Apdzīt aizliegts". Tiesas ieskatā tas liecina, ka konkrētajā situācijā, ja pieteicējs pirms apdzīšanas manevra izdarīšanas, braucot pa ceļa labo pusi, būtu pārliecinājies par ceļu satiksmes drošību un ceļa satiksmi regulējošo zīmju esamību, pieteicējs būtu ievērojis ceļa labajā pusē esošo 319.zīmi.

Savukārt pieteicējs nepārliecinājās par zīmju esamību, jo, kā norādīja tiesas sēdē [4], tad, kad apdzen, tad uzmanība ir pievērsta ceļa kreisajai pusei, mašīna ir pavirzīta pa kreisi.

[14] LAPK 32.panta pirmā daļa noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Administratīvā procesa likuma 65.panta pirmā daļā noteic, ja piemērojamajā tiesību normā noteikts, ka izdodams konkrēta satura administratīvais akts (obligātais administratīvais akts), iestāde izdod šādu administratīvo aktu.

Tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā piemērotā tiesību norma, proti, LAPK 149.[28]panta otrā daļa, ir imperatīva tiesību norma, saskaņā ar kuru amatpersonai nav piešķirta rīcības brīvība nepieņemt konkrētu lēmumu par naudas soda Ls 40 apmērā piemērošanu, ja persona ir pārkāpusi 319.zīmes prasības. Tātad Lēmums ir obligātais administratīvais akts.

[15] Tiesa atzīst pat pamatotu pieteicēja iebildumu, ka lēmumā un protokolā nav norādīti un izvērtēti atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir norādījis, ka, vērtējot procesuālo tiesību normu pārkāpumus un to ietekmi uz procesa rezultātu, ir jānoskaidro, vai šis pārkāpums varēja ietekmēt administratīvā akta saturu. Ja pārkāpums varēja to ietekmēt, tas uzskatāms par būtisku *(2005.gada 15.marta sprieduma lietā Nr.SKA-* 0059-05 *14.punkts).*

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā pieļautais procesuālais pārkāpums nav uzskatāms par tādu, kas varēja ietekmēt administratīvā akta saturu, t.i., pieteicējs varētu netikt saukts pie administratīvās atbildības vai noteikt mazāks soda lielums, jo, pirmkārt, pieteicēja vaina ir pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem, un, otrkārt, LAPK 149.[28]panta otrā daļa ir imperatīva tiesību norma, kas paredz konkrētu soda lielumu.

[16] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pamatots un tiesisks, bet pieteicēja pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-291.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *H.P.,* personas kods */dzēsts personas kods/*, pieteikumu par Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvades 2007.gada 2.marta lēmuma Nr.436 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) D.Ābele

NORAKSTS PAREIZS
Tiesnese _____ D.Ābele
Administratīvā rajona tiesa
Rīgā, 2009.gada 18.februārī.